

zij je zaključila Jana Magdalena Kolarič, ki je podala osebno izkušnjo. Na osnovi spominov in pripovedi zadnjih studeniških sester je prikazala življenje magdalenk po pregonu iz samostana. Leta 1949 so oblasti namreč samostan nacionalizirale in magdalenke pregnale. Kljub izgonu pa so – vsaj v skromnejšem obsegu – ostale povezane s Studenicami, kjer so živele v skromni hiši v bližini samostana. Zadnja magdalenka, s. Stanka Maučec, je umrla leta 2010.

Simpozij je prinesel nova spoznanja in odprl nova vprašanja, na katera bo v prihodnosti treba odgovoriti, zato je zaželeno, da se v prihodnjih letih organizira še drugi simpozij oz. da simpozij postane tradicionalen.

Simpozij se je zaključil z ogledom samostanskega kompleksa s cerkvijo sv. Treh kraljev. Udeleženci so si poleg nekdanje samostanske in sedaj župnijske cerkve sv. Treh kraljev ogledali še prostorno zahodno nunsko emporo iz 13. stoletja, ki je z izjemo manjših baročnih dopolnitev ohranila svojo prvotno podobo, dvorano v zahodnem traktu, v kateri se je na okenskem ostenju srednjeveškega okna ohranila freska s Kristusovim obličjem iz 14. stoletja, in druge dele kompleksa. Prav tako so se temeljito seznanili s stanjem ohranjenega samostanskega kompleksa in izvedeli številne podatke o obnovi, ki poteka od leta 2022 naprej. Za marsikaterega udeleženca je bil to prvi stik s ostanki kompleksa, ki je sicer obiskovalcem z izjemo cerkve načeloma nedostopen.

*Bernard Geršak in Janez Lesnika,
Nadškofija Maribor*

RAZSTAVA STUDENICE – DROBCI IZ ZGODOVINE SAMOSTANA (Poljčane, 2025)

V prostorih Občine Poljčane je bila maja 2025 odprta razstava *Studenice – drobcu iz zgodovine samostana*, ki pomembno prispeva k osvetlitvi nekaterih odprtih vprašanj iz zgodovine samostana. Avtorici, dr. Simona Kostanjšek Brglez in mag. Lilijana Urlep, sta razstavo pripravili na podlagi raziskovanja po arhivih in kritične analize virov; mnogi med njimi so bili doslej premalo poznani in dostopni. Razstava je rezultat sodelovanja Zgodovinskega društva dr. Jožeta Koropca Slovenska Bistrica, Nadškofijskega arhiva Maribor in Občine Poljčane.

Na razstavi so bili laični in strokovni javnosti prvič predstavljeni številni arhivski dokumenti. Med njimi so rokopisni zapisi, uradna korespondenca, pogodbe, arhitekturni načrti in situacijske risbe ter drugo gradivo iz javnih in zasebnih arhivov, zlasti Nadškofijskega arhiva Maribor, Pokrajinskega arhiva Maribor in Zgodovinskega arhiva Celje ter tudi iz župnijskega arhiva v Studenicah in zasebnih arhivov in zapuščin. Vključitev fotografskega gradiva iz zasebnih zbirk, ki dokumentira življenje in delovanje skupnosti v 19. in prvi polovici 20. stoletja, pomembno razširja dosedanje dokumentarno podlago za raziskovanje samostana.

Razstava je strukturirana kronološko in obravnava tri temeljna obdobja: čas dominikank (od 13. stoletja do razpusta leta 1782), prehodno obdobje, ko je bil samostan v državni in zasebni lasti, ter obdobje magdalenk od leta 1885 do leta 1949. Posebno težo imata drugi in tretji del, ki obravnavata prehodno

obdobje in čas magdalenk. Ti dve obdobji sta bili v dosedanji historiografiji obravnavani fragmentarno, saj se temeljna monografija Jožeta Mlinariča zaključuje z ukinitvijo dominikanskega samostana. Razstava prvič sistematično predstavi lastniške in upravne spremembe in tako prinaša številna nova spoznanja o družini Sparovitz in o prihodu in življenju magdalenk. Objavljeni so tudi arhitekturni načrti in situacijske risbe iz 19. stoletja, ki omo-

gočajo rekonstrukcijo stanja po požaru leta 1788 in so pomemben vir za nadaljnje raziskave stavbne zgodovine.

Ker so prikazane tudi povezave z okolico, razstava presega zgolj lokalni okvir. Razstava predstavlja tehten strokovni doprinos in hkrati jasno izhodišče za nadaljnje sistematične raziskave.

Primož Rajh,

*Predsednik Zgodovinskega društva
dr. Jožeta Koropca Slovenska Bistrica*